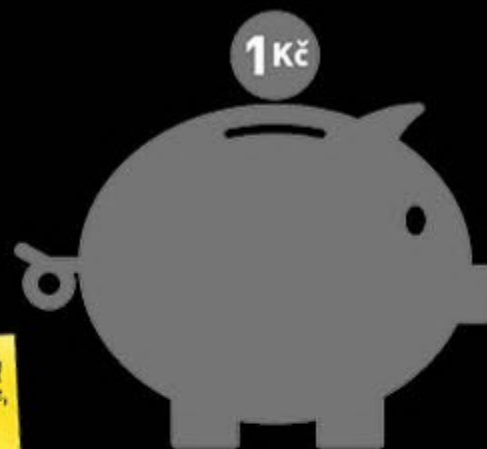


## 1 Městské finance



Mgr. Ing. Václav Pačesný  
auditor a daňový poradce,  
hlavní finanční expert  
našeho sdružení



## Rozhovor s Václavem Pačesným, předsedou finančního výboru

**Václave, co se změnilo za poslední čtyři roky z pohledu financí a rozpočtu města?**

System a metodický přístup zůstaly v zásadě shodné. Věcně se však pochopitelně řeší jiné případy. Před pěti lety jsme se zabývali financováním výstavby bazénu, pak přišla otázka dostavby venkovní části bazénu a finanční náročnost jeho provozu. Z hlediska velkých investic je město nyní nachystáno na financování rekonstrukce MKS.

**Je provoz bazénu drahý?**

Měli jsme nějaké představy, plány a výpočty, jaká by mohla být roční ztráta bazénu. Náš přístup byl takový, že jsme chtěli udělat vše pro to, aby provoz byl až extrémně levný, aniž by však došlo k omezení služeb a komfortu návštěvníků. Zároveň jsme ale při přípravě rozpočtů byli opatrní a počítali spíše s horší variantou. To se nám nyní v dobrém vrátilo. Oproti původním plánům hospodaří bazén zatím každý rok s přebytkem, město proto nyní dostalo statisíce korun zpět do svého rozpočtu.

**To je dobře, na druhou stranu mi přijde dost divné, že neumíte přesně spočítat, kolik bude provoz bazénu stát, a vznikají velké odchylky.**

Předpokládám, že roky 2017 a 2018 budou z pohledu výpočtu částky na činnost bazénu v rozpočtu města mnohem přesnější než předchozí roky. Hlavní neznámou ale byl zájem návštěvníků. Náklady na provoz bazénu se od začátku, myslím, odhadly přesně, ale tržby, to byla velká neznámá. Nikdo nevěděl, jak budou lidé chodit, jaké lístky či předplacené vstupy si budou kupovat.

**A lidé chodí plavat ve velkém počtu...**

Ano a dnes snad můžeme již říci, že je to dlouhodobý trend, nikoliv pouze počáteční nadšení a zvědavost. To, že je bazén využíván a Pačáci chodí plavat, je určitě dobře, a to nejen proto, že to pomáhá vylepšit již zmíněné

roční výsledky provozu bazénu. Ještě důležitější je to, že trvale vysoký zájem o návštěvu bazénu legitimizuje obří investici do výstavby bazénu a potvrzuje, že to byl správný krok.

**Neměl být venkovní areál u bazénu větší a vybavenější? Například pořádný bazén na venkovní plavání.**

Já osobně mám plavání ve venkovním bazénu mnohem radši, s krytým bazénem se to nedá srovnat. Avšak z finančních důvodů se domnívám, že bylo správné postavit pouze krytý bazén, který má celoroční a levnější provoz. K bazénu se daří nabalovat další činnosti a možnosti využití. Je dobře, že funguje občerstvení ve vestibulu, kde vznikl i koutek pro děti. Jsme rádi, že bazén slouží školám. Určitě je dobře i to, že pro návštěvníky bazénu vznikl na léto venkovní prostor. Například starosta Pepa Cogan byl odjakživa velkým příznivcem venkovní vířivky. Její provoz ale je z pochopitelných důvodů celkem drahý.

**To ti nevadí, není to zbytečné plýtvání penězi?**

Město není výdělečný podnik, na druhou stranu má být město šetrné a efektivní. Případ venkovní vířivky je něco jako bazén v malém, a nemyslím teď to, že je to v obou případech velká či malá vana naplněná vodou. Pokud bude o venkovní vířivku velký zájem a Pačáci ji budou mít rádi, pak se potvrdí, že je to dobrá a správná investice. Pokud nebude venkovní vířivka dostatečně vytížená, a bude se hojně používat jen v létě, tak jsme to chybně odhadli a byla to špatná investice. Uvidíme. Je to jako utrácení v rodinách. Když je někdo veliký fanda do horských kol a několikrát týdně na kole vyráží do lesa, nechť si koupí a užije drahé horské kolo. Ale pro toho, kdo kolo použije jen jednou za rok na cestu do hospody, se nám bude zdát drahé horské kolo jen jako zbytečný luxus a plýtvání penězi.

**A co MKS, kdy se konečně opraví? Jsou na opravu peníze?**

Financování je připravené. Podobně jako bazén, tak i MKS postavíme za své vlastní peníze. Výdaje pokryjeme z běžného rozpočtu, nebudeme se zadlužovat. Část peněz již máme našetřenou, část bude z rozpočtu letošního roku. Připravíme tak máme přes 40 mil. Kč. Zbytek se pokryje z rozpočtů dvou až tří let. Ale nebude to oprava, nýbrž rekonstrukce a z gruntu.

**Proč nestavíte bazén a MKS z evropských dotací? Není to plýtvání penězi, stavět za vlastní?**

Kdyby dotaci bylo možné získat, usilovali bychom o ní. S bazénem jsme čekali skoro 10 let, zkusili jsme počkat na správnou krajskou, státní, evropskou dotaci. Nevyšlo to. Rozhodli jsme se, že nebudeme čekat do nekonečna a postavíme bazén za vlastní. S MKS je to podobné. Zjišťovali jsme a zkusili jsme. Když dotace nevyšla, zrekonstruujeme MKS za vlastní peníze, neboť MKS již řadu let přesluhuje a město důstojný kulturní stánek potřebuje.

**Takže s dotacemi se vám nedaří. Může za to nízká odbornost, nebo chybějící politické krytí?**

Naopak s dotacemi se nám celkem daří. Jsou to stovky milionů korun. Odborníky na úřadě máme, starosta a místostarosta jsou velmi aktivní. Problém dotací je v tom, že často je možné získat dotace na věci, které nepotřebujete, a ty potřebné dotační programy chybí. Město sleduje vypisované dotační tituly a skočí po všem, co je pro nás užitečné. Na druhou stranu nechceme být otroky dotací. Věci, které jsou klíčové, jako například bazén nebo MKS, holt zaplatíme z vlastního rozpočtu, když na tento typ akcí se dotace momentálně prakticky nedá získat.

Co se týče neúspěchu s dotacemi, mrzí mě případ kláštera v Nové Pace. Areál nám sice nepatří a potřeba peněz je větší, než jsou možnosti našeho rozpočtu, ale i tak nám na osudu kláštera záleží. Byli jsme blízko získání dotace z kraje, bohužel to nevyšlo.

**Dříve město bez dotací velké akce nezaplatilo a i u těch investic, na které získalo dotace, si na spoluúčast často půjčovalo u bank a pak úvěr splácelo několik let. Dnes město z běžného rozpočtu několika let opakovaně utáhne investice v řádu stovky milionů Kč. Či je to zásluha?**

Máme štěstí, že nám mnoho let po sobě rostou příjmy, konkrétně jde především o výnosy z daní. Příjmy se každý rok zvýší o pár procent, což je za nějakých 5, 10 let slušná částka. Pokud si pohlídneme na náklady, aby rostly pomaleji, než jak se zvyšují příjmy, a především pokud jste dlouhodobě v pozici, že celkové příjmy převyšují celkové neinvestiční náklady, otevírají se vám zaji-

mové investiční možnosti. Naše město zbohatlo, má větší příjmy, může si proto dovolit výstavbu bazénu a jeho ztrátový provoz. Pokud budeme opatrně a rozumně hospodařit i nadále, můžeme se v budoucnu posunout zase dál. Smyslem ale není každých pět let realizovat investici za 100 mil. Kč. Po každé velké akci je potřeba věnovat zvýšenou péči zase těm menším, drobným investicím, například opravit silnice či dětská hřiště, postavit chybějící chodníky, investovat více peněz do parků a zeleně atd.

**Město hospodaří s vyrovnaným rozpočtem, prakticky není vůbec zadluženo, na velké akce si dopředu šetří část výdajů, není to špatně? Jiné obce vydávají obligace, stát zcela standardně hospodaří se schodkovým rozpočtem.**

**Proč si nepůjčít, když úroky jsou dnes blízké nule a s rostoucími příjmy se úvěr v budoucnu lehce splatí? Proč půjčkou na potřebnou investici nenastartovat větší a rychlejší rozvoj města?**

Stát nezvládá čím dál více svých funkcí. Sazka zkrachovala, sport má od státu mnohem méně peněz než dříve. Co udělá zodpovědné město? Snaží se udržet dosavadní úroveň sportu ve své obci. Stát vydá zákon, kterým povolí dvouletým dětem chodit do školek, ale nedá na to žádné peníze. Prý možná za rok, možná za dva roky, možná nikdy. Co jsme udělali v Nové Pace? Protože to považujeme za prospěšné občanům města, platíme vše ze svého, podobně jako platíme ze svého předškolní třídy ve školách. Příkladů bychom našli více. Paradoxně tedy opatrně hospodařící obec sice se skřípěním zubů, ale celkem s přehledem doplácí na veřejné služby, které dříve platil stát, ale nyní na ně nemůže peníze nalézt přesto, že se čím dál více sám zadlužuje. Ale zpět k vaší otázce. Žádný stát není nezničitelný. Platí to po stránce vojenské, kulturní, morální, ale i finanční. I naši předkové zažili nějaký ten státní bankrot, například za Rakouska-Uherska po napoleonských válkách či měnovou reformu v padesátých letech. Také řada obcí v minulosti zkrachovala, v novodobé historii například Rokytnice nad Jizerou. Ano, mohli bychom se zadlužit, banky by nám rády půjčily a za velmi dobrý úrok, prakticky za nulu. Ale my se zadlužit prostě nechceme, nebylo by to zodpovědné. Až jednou přijde nějaká krize či jiný průšvih, bude pro město velká výhoda, že nebude zadlužené a také to, že pokud dočasně snížíme investice, jsme jako město schopni bez problémů několik let fungovat i s výrazným propadem daňových příjmů.

**Vždyť mnoho let nic takového nenastalo a do budoucna to snad ani nehrozí? Není to jen nesmyslná chiméra?**

Kdo ví? Přál bych si, aby nic takového nenastalo, ale zároveň chci, aby město bylo připraveno i na krizi a možný výpadek daňových příjmů. Když jdu s dětmi na větší výlet, také věřím, že bude hezky a nic se nestane, ale pláštěnky a lékárníčku do batohu pro jistotu přibalím. Pokud má Nová Paka minimální úvěry, je vlastně bohatší v tom, že nemusíme ve výdajích rozpočtu každý rok počítat se splácením úvěrů a úroků. Efekt přisunu peněz z půjček totiž dlouhodobě funguje jen v případě, že si nabíráte pořád větší a větší půjčky, tzn. staré půjčky a úroky zaplatíte novými půjčkami a na další rozvoj si vezmete další půjčku. Nemluvě o tom, co by se stalo, kdyby se v průběhu splácení úvěrů a půjček prudce zvedly úrokové sazby.

**A co populistické zrušení poplatků za odpady a i dalších poplatků? Nechybí městu ty peníze?**

Ty peníze se neztratily, zůstaly v Nové Pace, zůstaly našim občanům. Každý občan Nové Paky, který nemusí platit poplatek za odpady, tak v porovnání s obyvateli jiných obcí ušetří zhruba 500 Kč, čili dostane každý rok od svého města „dárek“ ve výši cca 500 Kč. Myslíme si, že občané dnes platí natolik vysoké daně a poplatky rozličného charakteru, že město by již nemělo vybírat žádné další plošné poplatky, které nejsou povinné. Věříme, že občan je v průměru stejně inteligentní jako průměrný zastupitel, proto s ušetřenými penězi naloží obdobně chytře a efektivně, jako bychom to učinili my zastupitelé, navíc se ušetří na transakčních nákladech, tedy na poštovním za rozeslání složenek, na bankovních poplatcích za úhradu poplatků, za plat úřednice, která by rozesílala složenky a evidovala zaplacené poplatky a vymáhala ty nezaplacené atd. Nic moc populistického na tom nevidím. Navíc dnes už o tom většina občanů ani neví, že kdysi byly nějaké poplatky za odpady, psy, kulturní akce apod. Tak jaký je to dnes populismus?

**Co přejete Nové Pace do dalších čtyř let?**

Aby její občané byli spokojeni, a to jak každý z nás sám se sebou, tak i mezi sebou navzájem. Abychom se měli dobře a abychom byli rádi, že jsme z Nové Paky, že tu máme dobré sousedy, úředníky, učitele, popeláře, zahradníky atd.

**... a také dobrý finanční výbor.**

Ano a mezi dalšími stovkami věcí, které si přeji, aby v Nové Pace dobře fungovaly, nechť obstojně funguje i finanční výbor. Hlavně aby toho moc nezkažil. Finanční výbor by měl fungovat především tak, aby respektoval veskrze známá odborná pravidla a principy, aby si byl vědom širších souvislostí města a demokratických principů. To není zas tak kdovíjak těžký úkol.